

Programma 2 Kansrijk opgroeien

15 september 2026

Maatschappelijke effecten

Alle kinderen in Gooise Meren groeien kansrijk op.

De gemeente Gooise Meren faciliteert de onderwijsinstanties in het uitvoeren van hun taak en draagt zorg voor voldoende en kwalitatief goede onderwijshuisvesting.

Daarnaast zet de gemeente zich in voor het laagdrempelig toegankelijk maken van mogelijkheden voor talentontwikkeling, zoals sport, muziek- en cultuuronderwijs.

Beleidsnota's

Beleidsplan sociaal domein 2022

Integraal beleidsplan jeugd Gooise Meren april 2024

Uitvoeringsprogramma jeugd Gooise Meren 2026-2027

Beleidskader onderwijskansen Gooise Meren

Visie Onderwijshuisvesting Gooise Meren 2024

Integraal Huisvestingsplan onderwijs Gooise Meren 2024

2.1. Jeugdbeleid

Wat willen we bereiken?

Wij willen dat ieder kind in onze gemeente veilig, gezond en kansrijk kan opgroeien, met passende en tijdige hulp voor kinderen en gezinnen die dat nodig hebben. We zetten in op preventie en sociale cohesie, versterken bestaande structuren en samenwerking en houden oog voor de financiële houdbaarheid van het sociaal domein. Daarbij staat het versterken van eigen regie centraal en zorgen we dat kinderen en jongeren die ondersteuning nodig hebben tijdig passende hulp krijgen. In de jeugdzorg zetten we in op het normaliseren van opgroei- en opvoedvragen en het terugdringen van overbehandeling bij lichte problematiek.

Wat gaan we ervoor doen in 2027?

Kansrijke Start voortzetten

In 2027 blijven we ons inzetten voor een kansrijke start voor ieder kind. We doen dit door de samenwerking tussen partners uit het medisch en sociaal domein verder te versterken. We richten ons op het vroegtijdig signaleren van risico's, het verbeteren van de toeleiding naar passende ondersteuning en het beschikbaar houden van effectieve en wetenschappelijk onderbouwde interventies zoals (prenataal) Stevig Ouderschap en Nu Niet Zwanger. Deze interventies werden tot en met 2026 grotendeels bekostigd vanuit de middelen van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Conform het besluit uit de begroting 2026 zetten we deze interventies in 2027 voort. Kansrijke Start is binnen het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA) aangemerkt als basisfunctionaliteit, waarmee gemeenten een structurele opdracht hebben om deze aanpak te borgen en verder te versterken. Bij het opstellen van deze begroting is nog onvoldoende duidelijk welke AZWA-middelen beschikbaar komen en in welke omvang deze voor Kansrijke Start kunnen worden ingezet. Indien mogelijk zullen beschikbare AZWA-middelen worden benut voor de voortzetting van de interventies.

2.2. Jeugdzorg

Wat willen we bereiken?

Wij willen dat ieder kind in onze gemeente veilig, gezond en kansrijk kan opgroeien, met passende en tijdige hulp voor kinderen en gezinnen die dat nodig hebben. We zetten in op preventie en sociale cohesie, versterken bestaande structuren en samenwerking en houden oog voor de financiële houdbaarheid van het sociaal domein. Daarbij staat het versterken van eigen regie centraal en zorgen we dat kinderen en jongeren die ondersteuning nodig hebben tijdig passende hulp krijgen. In de jeugdzorg zetten we in op het normaliseren van opgroei- en opvoedvragen en het terugdringen van overbehandeling bij lichte problematiek.

Wat gaan we ervoor doen in 2027?

Reguliere activiteiten

Voor dit deelprogramma zijn nog geen nieuwe activiteiten opgenomen. De reguliere activiteiten gaan vooralsnog door. In het CUP wordt uitgewerkt welke activiteiten worden toegevoegd of aangepast. Dit kan begin 2027 leiden tot een bijstelling van deze begroting.

2.3. Onderwijs & onderwijshuisvesting

Wat willen we bereiken?

Goed onderwijs geeft kinderen gelijke kansen in veilige, duurzame schoolgebouwen en schoolpleinen, waarbij een goede en intensieve samenwerking tussen gemeente en samenwerkingspartners versterkend werkt. We zien het vergroten van ontwikkelkansen in de (vroege) jeugd en het voorkomen van taal- en rekenachterstanden als prioriteit.

Het Integraal Huisvestingsplan (IHP) is de leidraad voor onderwijshuisvesting. Het doel is veilige, prettige en duurzame schoolgebouwen te realiseren. De arbeidskrapte en de stijging van de bouwkosten vragen om een scherpe planning.

Wat gaan we ervoor doen in 2027?

ISK schakelklas tijdelijk huisvesten

In de Perspectiefbrief 2027 zijn de verwachte lasten voor de tijdelijke huisvesting van de ISK in Laren opgenomen. Bij de verdere uitwerking is gebleken dat deze lasten hoger uitvallen dan eerder geraamd. De oorzaak hiervan is dat de gemeente Laren de investeringen volledig afschrijft gedurende de gebruiksperiode van het ISK in College De Brink, in plaats van afschrijving conform de technische levensduur van het pand.

Welke verbonden partijen zijn erbij betrokken?

Deze verbonden partijen dragen bij aan het bereiken van de maatschappelijke effecten van programma 2:

- Regio Gooi en Vechtstreek
- Stichting Basisonderwijs Gooi en Vechtstreek (werknaam Talent Primair)

Voor meer informatie verwijzen wij naar de paragraaf Verbonden partijen.

Wat mag het kosten?

Excel-tabel

Kansrijk opgroeien Bedragen x € 1.000	Realisatie 2025	Begroting 2026 (na wijziging)	Begroting 2027	Raming 2028	Raming 2029	Raming 2030
Lasten						
Jeugdbeleid	-	-	-	-	-	-
Jeugdzorg	22.599	20.521	21.530	19.237	19.009	19.009
Onderwijs en onderwijshuisvesting	6.947	10.247	10.423	10.876	11.385	12.385
Totaal lasten	29.546	30.768	31.953	30.113	30.395	31.395
Baten						
Jeugdbeleid	-	-	-	-	-	-
Jeugdzorg	299-	-	-	580-	584-	584-
Onderwijs en onderwijshuisvesting	675-	110-	110-	110-	110-	110-
Totaal baten	974-	110-	110-	690-	694-	694-
Resultaat voor bestemming	28.572	30.657	31.842	29.422	29.701	30.701
Dotaties reserves						
Jeugdbeleid	-	30.657	31.842	29.422	29.701	30.701
Onderwijs en onderwijshuisvesting	3.775	-	-	-	-	-
Totaal onttrekkingen reserves	3.775	30.657	31.842	29.422	29.701	30.701
Onttrekkingen reserves						
Jeugdbeleid	26-	26-	26-	26-	26-	26-
Onderwijs en onderwijshuisvesting	525-	557-	84-	84-	84-	84-
Totaal onttrekkingen reserves	551-	583-	110-	110-	110-	110-
Saldo reserves	3.224	583-	110-	110-	110-	110-
Resultaat na bestemming	31.796	30.075	31.732	29.313	29.591	30.591

Toelichting financiële verschillen

Toelichting verschillen begroting 2027 t.o.v. begroting 2026		
Onderdeel programma 2	Vershil (x € 1.000)	V/N (V= voordeel, N= nadeel)
Algemeen <i>Loon- en Prijsontwikkeling</i>		

Voor 2027 zijn de aannames voor de loon- en prijsontwikkeling uit de Perspectiefbrief 2027 verwerkt. Dit werkt door in alle deelprojecten en programma's, maar dit wordt niet afzonderlijk in beeld gebracht. We volstaan in deze begroting, voor de leesbaarheid, met deze algemene toelichting. Dit betekent dat de verklaring/toelichting bij onderstaande verschillen per deelprogramma/thema niet altijd exact optelt tot het feitelijke financiële verschil tussen Begroting 2027 en 2026.		
<i>Jeugdbeleid</i> Geen afwijkingen		
<i>Jeugdzorg</i> Realistisch ramen uitgaven Jeugdzorg en Hervormingsagenda	1.009	N
<i>Onderwijs en onderwijshuisvesting</i> Lagere voorgenomen kapitaallasten, indexatie. Tijdelijke huisvesting (incl. dekking uit reserve) eindigt in 2026.	649	N
Totaal	1.658	N

Investeringsen

Er zijn geen nieuwe investeringen opgevoerd of planningen van reeds voorgenomen investeringen aangepast.

Indicatoren

De gegevens van de Gezondheidsmonitor zijn eens per 2 jaar beschikbaar en kunnen variëren in uitgevraagde thema's, waardoor niet ieder jaar dezelfde data beschikbaar zijn. Hierdoor zijn voor de indicatoren jeugdbeleid in 2022 geen waarden ingevuld.

Indicatoren

Jeugdbeleid

nr.	Omschrijving indicator	2021	2023	2024	2025	Streefwaarde	Bron
1.	Middelengebruik						Gezondheidsmonitor Jeugd, GGD'en en RIVM
1.1	Het percentage jeugdigen dat 5 of meer drankjes bij één gelegenheid heeft gedronken in de afgelopen vier weken	30,8	27,1	heeft alcohol gedronken: 27,6 is dronken geweest: 18.8	n.n.b.	18,2 (landelijk gemiddelde)	
1.2	Het percentage jeugdigen dat wekelijks rookt	9,8	10,1	9,2	n.n.b.	6,2 (landelijk gemiddelde)	
1.3	Het percentage jeugdigen dat wekelijks vapet		8,4	10,8	n.n.b.	9,1 (landelijk gemiddelde)	
1.4	Het percentage jeugdigen dat ooit wiet/hasj heeft gebruikt	17,3	14,9	12,5	n.n.b.	9,1 (landelijk gemiddelde)	

De gegevens van de Gezondheidsmonitor zijn eens per 4 jaar beschikbaar en kunnen variëren in uitgevraagde thema's, waardoor niet ieder jaar dezelfde data beschikbaar zijn. Hierdoor zijn voor de indicatoren Jeugdbeleid in 2022 geen waarden ingevuld.

Elke vier jaar voert de GGD een jeugd gezondheidsmonitor uit. In het najaar van 2026 wordt deze opnieuw uitgezet onder klassen 2 en 4 van de middelbare scholen. Meer informatie over deze monitor op de website van de GGD: <https://www.ggdgv.nl/voor-professionals/gezondheidsmonitor/gezondheidsmonitor-jeugd/gezondheidsmonitor-jeugd-2026/>

Indicatoren Jeugdbeleid

Regionaal werken we samen om het alcohol-, drugs- en sigaretten/vapesgebruik onder jongeren terug te dringen. Hoe we dit doen staat beschreven in het Regionale Preventie- en Handavingsplan: <https://www.ggdgv.nl/wp-content/uploads/sites/2/2025/10/Preventie-en-Handavingsplan-Alcohol-en-Middelen-2026-2029.pdf>

Indicatoren Jeugdzorg

nr.	Omschrijving indicator	2022	2023	2024	2025	Streefwaarde	Bron
1.	Geïndiceerde jeugdhulp en gedwongen jeugdhulp						CBS Statline, Waarstaatjegemeente.nl
1.1	Het percentage jongeren met jeugdhulp (van alle jongeren tot 18 jaar)	11,2	13,4	14,3	13,3	13,7 (landelijk gemiddelde 2025)	Waarstaatjegemeente.nl
1.2	Het percentage jongeren met jeugdbescherming (van alle jongeren tot 18 jaar)	0,9	0,7	0,7	0,6	1,0 (landelijk gemiddelde)	CBS Statline heel 2025
1.3	Het percentage jongeren met jeugdreclassering (van alle jongeren van 12 tot 23 jaar)	0,1	0,1	0	0,1	0,4 (landelijk gemiddelde)	CBS Statline heel 2025

Toelichting:

- Het aantal jeugdigen met geïndiceerde jeugdhulp ligt iets onder het landelijk gemiddelde. We zien vanaf 2021 een stijgende lijn, met in 2024 een uitschieter naar boven (naar 14,3%). In 2025 daalt het aantal jeugdigen in jeugdzorg weer tot onder het niveau van 2023. Deze trendbreuk is positief, maar het is nog te prematuur om dit te verbinden aan mogelijke effecten van maatregelen voortkomend uit de Hervormingsagenda.

Logischerwijs is het uiteindelijke doel om géén jeugdigen in de jeugdzorg te hebben, maar een realistischer streven is om in ieder geval onder het landelijk gemiddelde te blijven. Daarom staat in de kolom 'streefwaarde' het actuele landelijk gemiddelde genoemd. Dit geldt voor zowel jeugdhulp, jeugdbescherming als jeugdreclassering.

Indicatoren Onderwijs & Onderwijshuisvesting

nr.	Omschrijving indicator	2022	2023	2024	2025	Streefwaarde	Bron
1.	Achterstandsscore gemeente	74,98	292,93	280,69	350,1		CBS

Toelichting:

- Het CBS meet op basis van risico-indicatoren onderwijsachterstanden. Dat kan door met de indicator de onderwijscores per peuter (2,5 tot 4 jaar) en basisschoolleerling te berekenen en die met een bepaalde formule op te tellen tot achterstandsscores per gemeente. Deze scores drukken dan de verwachte onderwijsachterstand per gemeente uit, op basis waarvan OCW het onderwijsachterstandenbudget over gemeenten kan verdelen. Achterstandsscores worden op individueel niveau gemeten aan de hand van risico indicatoren. Deze worden ook per school bekeken. In Gooise Meren hebben enkele scholen een hoge achterstandsscore.

	2021	2022	2023	2024	*2025
St. Vitusschool	269,49	263,09	220,08	175,23	210,87
Zonnewijzer	287,36	281,72	404,61	358,52	374,15
Tweemaster	110,49	90,48	81,77	126,9	102,17
Comeniusschool		0	44,7	47,86	67,1
Julianaschool Kwartellaan				0	26,46

* de achterstandsscore voor schooljaar 2024/2025 is een voorlopige score.

Het CBS bepaalt de score op basis van harde kenmerken, zoals het opleidingsniveau van ouders en de verblijfsduur in Nederland. Hierdoor worden wijzigingen in de populatie direct zichtbaar. In Gooise Meren zien we een

schommelend beeld voor wat betreft de achterstandsscore van onze basisscholen; dit kan onder meer komen doordat het aantal nieuwkomers in de gemeente niet constant is. Dit beeld is vergelijkbaar met het landelijke beeld. Zie voor meer informatie de website van het CBS. <https://www.cbs.nl/nl-nl/maatwerk/2025/26/achterstandsscores-per-school-2025>